

ZIMBABWAANSE CATCHMENT COUNCILS NEMEN EEN KIJKJE IN DE NEDERLANDSE KEUKEN

Water als ordenend principe van een democratie

door Annemieke Dekker, Waterschap Groot Geestmerambacht

Water als ordenend principe. Het is een bekend gegeven dat gehanteerd wordt bij de inrichting van het landschap. Water als ordenend principe kan echter ook gebruikt worden bij het inrichten van een democratie. In Zimbabwe, dat de afgelopen tijd veel in het nieuws is geweest vanwege de politieke onrust in het land, wordt momenteel de basis gelegd voor een democratie met water als ordenend principe. Een groep enthousiaste bestuurders en ambtenaren werkt hard om een goede invulling te geven aan de pas opgerichte 'catchment councils', vergelijkbaar met de Nederlandse waterschappen.

Met name voor de bestuurlijke organisatie wordt gezocht naar de beste structuur. Daarbij willen de betrokkenen niet nogmaals het wiel uitvinden. Zij kijken naar landen met veel waterschapservaring. Logisch dat vertegenwoordigers van de catchment councils al snel bij de Nederlandse waterschappen aanklopten voor informatie. Een delegatie van zes Zimbabweanen was onlangs te gast bij waterschap Groot-Geestmerambacht in Heerhugowaard.

De catchment councils in Zimbabwe zijn pas enkele jaren jong. Nederlandse, Engelse, Duitse en Noorse overheidssteun maakte het oprichten van deze 'waterschappen' mogelijk. De organisatievorm lijkt sterk op die van de Nederlandse waterschappen. Sommige catchments, gebaseerd op stroomgebieden, zijn meer dan vijf keer zo groot als Nederland. De Nederlandse regering

Op bezoek bij de commissaris van de Koningin van Noord-Holland, prof. dr. J.A. van Kemenade. Van links naar rechts: catchment council (cc) voorzitter Thomas Beattie, cc vice-voorzitter Ken Drummond, cc manager Tommy Rosen, commissaris van de Koningin Jos van Kemenade, dijkgraaf Jaap de Zeeuw, cc manager Wilford Mtomba, medewerkster van de Nederlandse ambassade in Harare Joylyn Ndoro en cc manager Mattson Chidhakwa.

sponsort drie van de in totaal vijf catchments: Sanyati, Mzingwane en Gwayi. Het is de bedoeling dat de catchments zo snel mogelijk op eigen benen leren staan. Tijdens hun bezoek aan Nederland waren vertegenwoordigers van deze catchments dan ook bijzonder geïnteres-

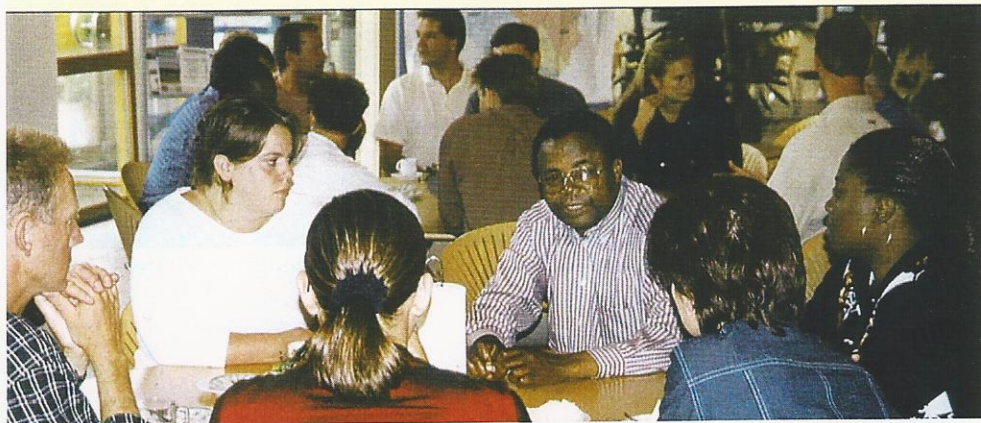
seerd in onze bestuurlijke organisatie. Wat houdt dat nu eigenlijk in: belang, betaling, zeggenschap? Hoe komt het dat Nederlanders geneigd zijn de waterschapsbelasting betalen? Vragen waren er talloos.

Verhelderend

Om een zo goed mogelijk inzicht te geven in de Nederlandse overheid en de waterschapswereld op zich, waren er tijdens het bezoek verschillende bijeenkomsten met bestuurders gepland. Ook deze bijeenkomsten werden gekenmerkt door de stroom van vragen van de Zimbabweaanse bezoekers, gedreven door de behoefte aan zoveel mogelijk informatie.

Op diverse excursies in het gebied van Hollands Noorderkwartier kwam de delegatie in contact met het Nederlandse waterbeheer. Een kennismaking met de Unie van Waterschappen werkte heel verhelderend. De bestuurders en managers uit Zimbabwe realiseerden

In gesprek met het personeel van het waterschap Groot-Geestmerambacht.

zich dat een overkoepelende organisatie voor hun catchments heel nuttig kan zijn.

Aandachtspunten

Al met al leidde het bezoek tot een groot aantal inzichten voor de Zimbabweaanse bezoekers. In een verslag legden zij hun bevindingen vast. Zij constateerden overeenkomsten en verschillen tussen het waterbeheer in beide landen. De leden van de delegatie zijn zich er van bewust dat de volgende punten in Zimbabwe de nodige aandacht verdienen:

- Zorg dragen voor betere en duidelijke communicatie en educatie op elk niveau van belanghebbenden, om meer draagvlak te creëren;
- De hele bevolking betrekken in het leveren van financiële bijdragen, waardoor de mogelijkheden op waterhuishoudkundig gebied ten volle ontwikkeld

Zowel waterkwantiteit als -kwaliteit komt aan bod. Bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Beverwijk komt het verwerken van afvalwater aan bod.

kunnen worden;

- Het voor de economie noodzakelijke sneeuwbaaleffect creëren, door armoedebestrijding en inkomensverhoging;
- De mogelijkheid krijgen vanuit eigen fondsen grote projecten op te zetten, vrij van overheidsbemoeienis;
- Er voor zorgen dat alle regio's in Zimbabwe ontwikkeld worden tot het niveau van hun mogelijkheden;
- Een bedrijfsmatig gunstig klimaat scheppen zodat aanwezige bronnen ontwikkeld kunnen worden.

Twinning

De bezoekers zijn groot voorstander van uitwisselingsprogramma's en twinning tussen de Nederlandse waterschappen en de Zimbabweaanse catchment councils. Zij zijn vooral geïnteresseerd in onze technische know how en onze bestuurlijke kennis.

Dijkgraaf Jaap de Zeeuw van waterschap Groot-Geestmerambacht ziet de logica in van een twinning. 'De waterschappen in Nederland hebben zoveel kennis. Dat moeten wij niet voor onszelf houden, maar uitdragen. Wij kunnen veel meer naar buiten treden. De uitwisseling die er is geweest tussen waterschap Groot-Geestmerambacht en de drie catchments in Zimbabwe toont aan dat er veel van elkaar te leren valt. Voordat echter een twinning kan worden gerealiseerd, zal de politieke situatie in een land als Zimbabwe echter eerst stabiel moeten zijn'.